

Aanzet beleidsplan Diaconie

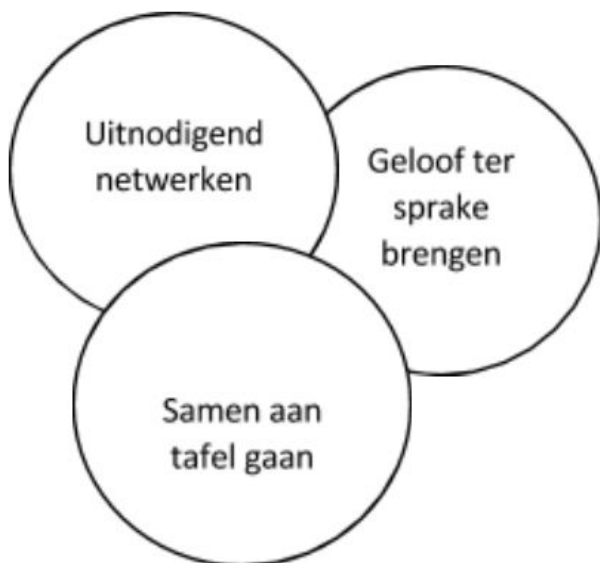
Periode 2016 – 2025

Versie 10 september 2017

Inleiding

Op 14 april 2016 heeft de diaconie gebrainstormd over de toekomstvisie van de diaconale invulling die vanuit de Lichtkring kan worden ingevuld. Mede door de inzichten van het 24-uursberaad dat de kerkenraad op 11 en 12 maart 2016 met elkaar had en het eindrapport van de landelijke PKN kerk “Kerk 2025 - Waar een Woord is, is een weg” is in de diaconie besproken hoe de diaconale invulling binnen de Lichtkring, maar ook binnen Alphen aan den Rijn, Nederland en mondiaal er in 2025 uit kan zien. Door de toestroom van vluchtelingen eind 2015 zijn we ons bewust geworden dat de invulling waarop de diaconie haar diensten invult flexibel en accuraat moeten zijn, om snel te kunnen inspelen op veranderende omstandigheden. Dit beleidsplan geeft dan ook richting aan de invulling van de diaconale taken, het is echter geen vast takenpakket. Op deze manier hoopt de diaconie vanuit de Lichtkring haar diensten van barmhartigheid en gerechtigheid dichtbij en veraf in te vullen.

De aansluiting van dit diaconaal beleidsplan vindt haar aansluiting met het beleidsplan van de Lichtkring in de thema’s “Uitnodigend netwerken” en “Samen aan tafel gaan”. De diaconie zal in haar ondersteunende taken haar netwerk gebruiken om vormen van “samen” en “samen aan tafel gaan” te creëren waardoor “geloof ter sprake wordt gebracht”. De kern voor de diaconie zal steeds gefocust zijn op het dienen van de gehele gemeente en met barmhartigheid omzien naar diegenen die in de maatschappij hulp nodig hebben.

In dit beleidsplan presenteren we eerst de beoogde invulling van de diaconale taken binnen de Lichtkring. Vervolgens belichten we onze focus op onze omgeving: invulling van de diaconie in de gemeente Alphen aan den Rijn, in Nederland en op mondiaal niveau.

Versiebeheer

In deze versie zijn aanvullingen vanuit de ZWO verwerkt en is aansluiting gemaakt met het beleidsplan van de Lichtkring.

1. Diaconie in de Lichtkring

Onder diaconie in de Lichtkring verstaan we in dit beleidsplan de vervulling van diaconale activiteiten in de gemeente van de Lichtkring en hoe we ons als Lichtkring zichtbaar in de buurt maken. De kern licht hierbij op diaconie voor en door gemeenteleden.

1.1 Op zoek naar de diaconale hulp

De leden van de Lichtkring zijn doorgaans actieve betrokken leden die klaar staan voor anderen. Desondanks is er ook verscholen armoede in de gemeente van de Lichtkring, maar ook daarbuiten, aanwezig. Wat dat betreft is ook de Lichtkring een afspiegeling van de maatschappij. De leden die deze armoede betreft melden zich niet automatisch. Een punt van aandacht is het opzetten van structuren om deze armoede of hulpvragen makkelijker bespreekbaar te maken. Gedacht wordt aan frequentere afstemming met pastoraal medewerkers en gemeentelijke instanties die de link kunnen leggen tussen hun “cliënten” en of zij betrokken zijn bij een geloofsgemeenschap. Ook een diaconale dag is een mogelijkheid om meer bekendheid te geven aan alle hulpvormen die inmiddels zijn ontwikkeld. Deze dag zou op de zaterdag voor de zondag Werelddiaconaatsondag georganiseerd kunnen worden.

1.2 Praktische hulp bieden

De behoefte aan diaconale zorg en aandacht voor elkaar is niet continu aanwezig, maar kan opeens opploppen bij ontslag, ernstig zieken of de aanloop van vluchtelingen. Om beter voorbereid te zijn op deze diaconale steun wil de diaconie een aantal diensten ontwikkelen en aanbieden aan gemeenteleden die daar behoefte aan hebben. Voorbeelden van deze diensten zijn noodhulp, een klussendienst of werkplaats voor klusjes, een vrijwilligersbank om op een praktische manier hulp te bieden of het verzorgen van muziekles aan minder bedeelde gezinnen (een voorbeeld zijn de voetballers van Scorende jongens). Verkend zal worden welke plaatselijke activiteiten al bestaan en of bij deze initiatieven aangesloten kan worden, zoals het Gilde.

1.3 Zorg en nazorg van gedetineerden

Een aantal gemeenteleden verzorgt, samen met andere kerken, al jaren de kerkdiensten en de gespreksgroep in het detentiecentrum van Alphen aan den Rijn.

Een bijzonder speerpunt die de diaconie wil verkennen is “De kerk met stip”. Een “Kerk met stip” begeleidt ex-gedetineerden om hen te helpen weer een nieuw bestaan op te bouwen. Er zal verder uitgezocht worden wat ervoor nodig is een “Kerk met stip” te kunnen zijn en hoe we daar vervolgens structureel aandacht aan kunnen besteden.

1.4 Denk aan de mantelzorger

De diaconie wil de komende jaren actief omzien naar de mantelzorgers die vaak individueel onzichtbaar veel zorg verlenen. In het politieke debat wordt de mantelzorger niet meer gezien en daarom is de aandacht voor mantelzorgers des te belangrijker geworden om de zorg dragelijk te houden. In welke vorm de mantelzorger ontzorgd kan worden zal in de loop der tijd worden uitgewerkt, bijvoorbeeld in de vorm van mantelzorgcafé of vakantieopvang. Ook het aanstellen van diaconale medewerkers is daarbij niet ondenkbaar.

1.5 Kerk in de buurt

De diaconie ziet een rol weggelegd om de Lichtkring meer gezicht in de wijk te geven. Zo worden de activiteiten van de kerk ook meer onder de aandacht van de buurt gebracht in de vorm van meer publiciteit zoeken en het actief uitnodigen van de buurt voor bijvoorbeeld de nieuwjaarsreceptie, maaltijden en spelletjesmiddagen. De diaconie zal hierin samen optrekken met activiteiten die door o.a. de commissie vorming en toerusting worden georganiseerd. Ook zal actief contact worden

gezocht met buurtinitiatieven, zoals TON in de buurt, waarbij de Lichtkring haar ruimtes kan openstellen.

1.6 Jeugddiaconaat

Jeugddiaconaat heeft de afgelopen jaren mondjesmaat vorm gekregen. Gezien de hoeveelheid jeugd in de Lichtkring en de belangstelling die de jeugd vaak voor diaconale projecten heeft, zal jeugddiaconaat de komende jaren door de jeugdlieden verder worden uitgewerkt. Speerpunten zijn de aandacht voor eenzaamheid onder jongeren i.r.t. social media en het organiseren van kleinschalige diaconale projecten om belangstelling onder jongeren te wekken. De uitwerkingen die de landelijke PKN heeft ontwikkeld zullen worden verkend.

1.7 Ouderendiaconaat

De zorg voor onze ouderen willen we blijven continueren, zoals de nieuwjaarsreceptie en andere uitstapjes. Wel willen we de vorm evalueren, omdat de huidige vorm van ouderenbemoediging (bloemetje, jaarlijks een boekje geven, bootreisje) soms als een keurslijf wordt ervaren. Een aantal activiteiten kunnen ook voor een breder publiek worden opengesteld, zoals de nieuwjaarsreceptie voor alle gemeenteleden of zelfs voor de hele buurt. Het veranderen van al deze activiteiten zal geleidelijk plaatsvinden om de ouderen niet te verliezen.

2. Diaconie in de gemeente Alphen aan den Rijn

Daar waar in het vorige hoofdstuk werd ingegaan op de diaconale invulling voor en door gemeenteleden van de Lichtkring, gaan we in dit hoofdstuk in hoe een aantal diaconale activiteiten gezamenlijk met andere kerken in de gemeente Alphen aan den Rijn (ook Zwammerdam, Boskoop) opgepakt kunnen worden. Op die manier wordt de kennis en menskracht gebundeld en kunnen de lasten gezamenlijk gedragen worden.

2.1 Hulp continueren

Bij het schrijven van dit beleidsplan is de diaconie een actieve groep diakenen die ook een trekkende rol in diaconale netwerken kan hebben, het delen van talenten. De volgende diaconale Alphense activiteiten zullen we continueren: Diensten begeleiden in het detentiecentrum, het Open venster, Schuldhulpmaatje, steun van de voedselbank. Activiteiten zoals NL Doet zullen weer nieuw leven ingeblazen worden.

2.2 Verbinden met andere kerken en organisaties

Door verandering van de Wet Maatschappelijk Ondernemen (WMO) zijn de WMO-taken bij de gemeente neergelegd. Gebleken is dat de gemeente nu zoekende is hoe ze hun maatschappelijke taken moeten invullen en hiervoor financiële middelen en kennis beschikbaar hebben, terwijl de diaconieën zoeken naar deze middelen om hulpbehoevenden te ondersteunen. Ook hebben de diaconieën meer mogelijkheden om vrijwilligers te benaderen die de gemeente bij haar WMO-taken kan helpen. De komende tijd zal de diaconie van de Lichtkring onderzoeken welke initiatieven er al bij de gemeente zijn (TON in de buurt en WMO-loket) en welke initiatieven al bij andere diaconieën zijn ondernomen, zoals de Maranathakerk, Adventskerk en de Bron.

2.3 Vluchtelingen bijstaan bij integratie

Een speciale activiteit die de gezamenlijke diaconieën (DPA) met de gemeente Alphen moeten oppakken is de hulp aan vluchtelingen en hun integratieproces. De komende jaren zullen meer vluchtelingen in Nederland aankomen en integreren. De kennis en middelen die hiervoor nodig zijn vraagt een gezamenlijke aanpak, maar ook het gezamenlijk dragen van de lasten. De Lichtkring zal

hieraan haar bijdrage leveren. In welke vorm dat zal zijn, zal in de komende tijd moeten uitkristalliseren.

2.4 Diaconie: verspreid het nieuws

Een aantal gemeenteleden is al betrokken bij Alphense initiatieven zoals Schuldhulpmaatje en het helpen bij het invullen van belastingformulieren. Niet voor iedereen is bekend dat deze activiteiten al plaatsvinden en vaak vanuit de kerk georganiseerd worden. Dit betekent dat er meer bekendheid gegeven mag worden aan deze kerkelijke betrokkenheid. Hiervoor zal de redactie van de Lichtkring benaderd worden. Ook kan deze bekendheid ervoor zorgen dat meerdere gemeenteleden interesse hebben om hun financiële kennis in te zetten.

3. Diaconie in Nederland

In het licht van 2025 doet de Lichtkring het nog goed, in vergelijking met andere gemeenten waar de kerkelijke opkomst soms nog maar enkele 10-tallen gemeenteleden betreft en waar de vergrijzing duidelijk merkbaar wordt. Voor sommige gemeentes wordt het daardoor niet meer haalbaar om op eigen kracht activiteiten te ontplooiën. Diaconie in Nederland wil daarom vooral ingaan op welke bijdrage de Lichtkring landelijk kan vervullen, rekening houdend met een goede balans tussen het vrijwilligerswerk in de Lichtkring en daarbuiten.

3.1 Klaar staan voor andere gemeentes

Goede initiatieven kunnen ook door andere worden gebruikt. Dus waarom kan een succes in de Lichtkring niet ook een succes voor andere gemeentes kunnen worden. Vooral als het aantal kerkgangers de komende jaren minder zal worden, zal ook het aantal vrijwilligers afnemen. De verwachting is dat er daarom ook meer hulp nodig is bij kerken die iets nieuws willen proberen, maar hiervoor niet voldoende menskracht hebben om dit nieuwe idee op poten te zetten. De diaconie staat er daarom voor open om voor een aantal onderwerpen haar bijdrage leveren om partnergemeentes te steunen. De vraag is nog niet bij de diaconie ter ore gekomen, maar richting 2025 wil zij hiermee wel rekening houden.

3.2 Kennis halen en brengen

In de weg naar 2025 zal de diaconie ongetwijfeld nog met een aantal vraagstukken geconfronteerd worden waar zij de kennis en netwerken nog niet voor heeft. Daarom past het dat een aantal diakenen actief meedraaien in het Diaconaal Classicaal Overleg (DCO) en in landelijke initiatieven. Een aandachtspunt is dat er een goede balans moet zitten tussen het ontvangen en delen van kennis, om de vrijwilliger niet over te belasten, en vooral in te spelen op enerzijds kennis die al bij de diaconie aanwezig is en anderzijds landelijke initiatieven die voor de Lichtkring actueel zijn of kunnen worden.

4. Diaconie in de wereld

Een druppel op de gloeiende plaat op wereldschaal, maar vaak wel een van onschatbare waarde op lokaal niveau. Welke rol de diaconie voor de wereld betekenen is in dit hoofdstuk verwoord.

4.1 ZWO met vaart

De diaconale rol op mondiaal niveau krijgt voornamelijk gestalte door een proactieve invulling van de werkzaamheden zending, werelddiaconaat en ontwikkelingshulp. De invulling hiervan vindt voornamelijk door de ZWO-commissie plaats als verlengstuk van de diaconie. Om snelheid in beslissingen over het (financieel) steunen van projecten te krijgen en te behouden heeft de ZWO eigen mandaat om vanuit de eigen financiële middelen projecten te selecteren en te ondersteunen. Het telkens overleggen met de diaconie kan vertragend werken. Omdat er voldoende diaconale

projecten te steunen zijn is het uitgangspunt dat al het voor dat jaar beschikbare geld ook een goede bestemming krijgen.

Daarnaast blijven we projecten van Kerk in Actie en het collecteren voor goede doelen continueren. Wel zullen we van tijd tot tijd meerdere collectes voor hetzelfde doel houden om daarmee meer en sneller tastbaar resultaat te behalen. Een voorbeeld is een vraag van een hulporganisatie voor een nieuw veldhospitaal dat in 4 collectes gefinancierd kan worden.

4.2 Steunen diaconale project

Het blijft de intentie om als gemeente telkens voor een paar jaar een project te steunen zoals de bouw van een weeshuis voor het project Aljeco of het steunen van de uitzending van Wilbert van Saane en Rima Nasrallah naar Libanon. Op deze manier krijgen de projecten een tastbaar gezicht binnen de gemeente. Projecten moeten een duidelijk begin en eindpunt hebben, waarbij we ook meer oog hebben voor het resultaat. Enkele jaren na afloop van de sponsoring van een project zal een barmhartige projectevaluatie plaatsvinden zodat enerzijds een inschatting gemaakt kan worden of de bijdrage een zinvolle diaconale actie was en anderzijds om te voorkomen dat goed bedoelde initiatieven na verloop van jaren versloffen door een gebrek aan aandacht en financiële middelen. Het geven van een extra impuls kan dan nodig zijn, zonder direct betrokkenheid met het project te krijgen.

4.3 Steunprojecten Christenen

De rijkdom die wij ervaren om in een vrij land ons Christelijk geloof te kunnen belijden kunnen we uitnutten door onze gedachten en werkvormen te delen met Christenen in landen waar het Christelijk geloof niet zo vanzelfsprekend beleden mag worden of Christenen in de minderheid zijn. De Christenen in andere landen kunnen ons ook helpen in onze geloofsopvatting, zoals we in 2016 hebben gemerkt toen met name Christelijke vluchtelingen de Lichtkring regelmatig bezochten. Ook de ABC-groep, waarbij jongeren van de Lichtkring en in Libanon gezamenlijk bijbelteksten lezen en van commentaar voorzagen, is een mooi voorbeeld van intercultureel steun betuigen. We staan open om dergelijke initiatieven vaker te omarmen.

Om het verkondigen van de Christelijke boodschap handen en voeten te geven kunnen we meer steunprojecten zoeken die tot doel hebben vervolgde of achtergestelde Christenen te ondersteunen of bijbelprojecten te ondersteunen. Voorbeelden zijn het Nederlands Bijbelgenootschap en Wycliffe.